

ROZMACZAĆ (11) *vb impf i prawdopodobnie pf*

impf (9), *prawdopodobnie pf* (2) [w tym: *imp* (2), [*inf*]] *FalZioł* IV 23b, V 71, [*Cresc* 1571].
roz- (10), *rof-* (1).

o *prawdopodobnie jasne* (tak w *roz-*); *pierwsze a pochylone, drugie jasne* (błędne znakowanie).

[*inf* rozmącać.] ◇ *praes* 3 sg rozmąca (2). ◇ 3 pl rozmącają (1). ◇ *praet* 3 pl m pers rozmącałi (1). ◇ *imp* 2 sg rozmącz(a)j (3). ◇ *part praes act* rozmączając (4).

Sł stp notuje, Cn w innym znaczeniu, Linde XVI w. (dwa z niżej notowanych przykładów).

Zanurzać (zanurzyć) w cieczy; *intingere Vulg* [w tym: *co* (10)] (11) :

rozmaczać w czym [= w cieczy] (1): *Iednorozecz rozmacza rog fwoy w wodzie tak iż nie fzkodzi zwirzętam ku piciu. WróbŻołt* I7v.

rozmaczać w czym [= w naczyniu] (1): [*Jezus mówi do uczniów:*] *Kthory fięga á rozmacza fęmną rękę w mięcie/ ten mię wyda. Leop Matth* 26/23.

Zwrot peryfr: »w krwi [*czyjej*] *rozmaczać*« = *zabijać* (2): *Wizák wiecie że zá Krolowánia/ y pánowánia iego [Zygmunta Augusta] [...] y vwoiennych potrzebách Pan Bog was fzczeńcił [...] [to nam] powiedáią y ci ktorzy ięszcze zoftáli żywi/ bráčia náłzy/ Ktorzy pierśiami fwymy/ Nieprzyaciętom Pogánfkim od pieráli. Kopie fwe onie kruszyli/ ófzczępy fwe wych krwi rozmączáli/ dla miłości oyczyny fwey rány od nich odnošili. BiałKaz* L3v; *SęklKat* Z.

a. *Aby było mokre* (7) : *Proch iey [kamfory] zmieszany z sokiem pńinkowym [...] cieczenie nafienia męszczyńského zaftanawia [...] y zbytnie moczu puřczanie/ ktore pochodzi zgorączosci lędzwi/ á tho gdy ktemu przileiefz ocztu, á rozmączając chuftę będziefz lędzwi okładał FalZioł* I 70d.

rozmaczać w czym (4): *Też gdy ktoremu człowiekowi krew idzie zbytnie ftolczem którą zową Emoroidi [...], wezmi tego wężowniku kwiatkow dziewanny, warz to w wodzie á w winie/ á potym rozmączając gębkę albo chuftę w onym przykładay na ftolecz FalZioł* I 12c; *Wezmi rzodkiew nakray z niey kołek/ wezmifz drijakwie czyftey á rozpuć ią winem/ rozmączay w tey drijakwi kołka rzodkwiane/ á przykładay na bolączkę FalZioł* V 71, III 2c, V 71v.

a. *O zabiegach leczniczych: obmy(wa)ć, zwilżać (zwilżyć) [w czym]* (2) : *Albo theż vwarzywfzy ty zioła w winie/ naparzay łobie żywot timi to zioły rozmączając w thim ciepłym winie FalZioł* I 90c; *Zafię kiedyby Sokoł barzo miał laxę/ dayże mu trochę pić łoku bielonowego/ a gębę mu w nim rozmączay. FalZioł* IV 23b.

b. [*Aby miękło [w czym]*]: *O záchowánium iągód [...] wftáwić do pieca ciepłego/ á gdy trochę się rozparzą wyiawfzy rozmączać ie w mořczu łłodkim/ potym záwiefzác ná łłońce áże trochę przeřchną Cresc* 1571 330.]

Synonim: b. rozmiękczać.

Formacje współrdzenne cf MOCZYĆ.